

KARTA KURSU

Nazwa	Historia i kultura rosyjskiego obszaru językowego		
Nazwa w j. ang.	History and Culture of the Russian Speaking Countries		
Kod		Punktacja ECTS*	6
Koordinator	dr Mikołaj Mazuś	Zespół dydaktyczny prof. UP dr hab. Aurelia Kotkiewicz dr Monika Knurowska	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest nabycie przez studenta wiedzy ogólnej, dotyczącej historii oraz specyfiki kulturowej Rosji na tle tradycji europejskiej oraz najwybitniejszych osiągnięć w dziedzinie kultury duchowej i materialnej

Warunki wstępne

Wiedza	Ogólne wiadomości z historii, geografii i kultury Europy
Umiejętności	Podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów, dotyczących zagadnień z zakresu historii i kultury europejskiej
Kursy	-

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W01 Posiada znajomość historii oraz specyfiki kulturowej Rosji na tle tradycji europejskiej oraz najwybitniejszych osiągnięć w dziedzinie kultury duchowej i materialnej	K1_W05
	W02 Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury	K1_W07
	W03 Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Rosji	K1_W010

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi wyszukiwać, analizować i użytkować informacje z zakresu kulturologii z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów	K1_U01
	U02 Rozumie złożoność procesów historyczno-kulturowych Rosji od jej początków do czasów najnowszych	K1_U02
	U03 Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację	K1_U05

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Rozumie potrzebę wzbogacania swojej wiedzy o historii i kulturze Rosji przez całe życie	K1_K01 K1_K02
	K02 Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie rosyjskiego i europejskiego dziedzictwa kulturowego	K1_K01 K1_K07
	K03 Uczestniczy w różnych formach życia kulturalnego, dotyczących także kultury rosyjskiej	K1_K08

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	60											

--	--	--	--	--	--	--	--

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, dyskusje oraz samodzielna praca studentów z wykorzystaniem narzędzi i aplikacji informatycznych.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	szkoleĆwiczenia w	Zajęcia terenowe	laboratoryjnaPraca	indywidualnyProjekt	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	(esej)Praca pisemna	Zaliczenie	Egzamin pisemny	Egzamin ustny
W05						x	x	x	x		x		x
W07							x	x			x		x
W010						x		x			x		x
U01						x		x			x		x
U02						x		x			x		x
U05						x	x	x			x		x
U09						x	x		x		x		x
K01								x			x		x
K02								x			x		x
K07								x			x		x
K08								x			x		x

Kryteria oceny

Egzamin końcowy w formie egzaminu ustnego.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Definicja kultury rosyjskiego obszaru językowego. Ogólna charakterystyka kultury rosyjskiej. Czynniki historyczne i geograficzne, które wpłynęły na powstanie i rozwój kultury rosyjskiej. Kultura duchowa i materialna.
2. Prawosławie jako odmiana chrześcijaństwa i jego wpływ na kulturę rosyjską.
3. Ikona rosyjska.
4. Kultura staroruska. Petersburg jako przykład miasta nowożytnego.
5. Malarstwo rosyjskie. Muzyka rosyjska.
6. Teatr rosyjski. Kino rosyjskie.
7. Socrealizm. Zjawisko soc-artu. Kultura masowa we współczesnej Rosji.
8. Rosja a Europa. Postać Piotra Czaadajewa.
9. Ruch słowianofilów. Iwan Kiriejewski i jego filozofia.
10. Filozofia Aleksego Chomiakowa.
11. Filozofia Konstantego Aksakowa.
12. Mikołaj Danilewski i panslawizm.
13. Okcydentaliści rosyjscy. Aleksander Hercen i socjalizm rosyjski.
14. Mikołaj Bierdiajew. Specyfika kultury radzieckiej. Próba stworzenia „narodu radzieckiego”.
15. Filozofia Włodzimierza Sołowjowa. Początki państwowości ruskiej. Teoria normańska i anty-normańska.
16. Chrzest Rusi. Kijów jako centrum polityczne i kulturalne Rusi.
17. Rozbicie dzielnicowe. Znaczenie najazdu mongolskiego w dziejach Słowiańszczyzny Wschodniej.
18. Kształtowanie się Księstwa Moskiewskiego. Moskwa jako główny ośrodek jednoczenia ziem Rusi północno-wschodniej.
19. Państwo moskiewskie w XV i w pierwszej połowie XVI wieku.
20. Rządy Iwana Groźnego.
21. Wielka Smuta jako kryzys polityczny, społeczny, dynastyczny, religijny i ideowy.
22. Panowanie pierwszych Romanowów. Schizma w Cerkwi moskiewskiej.
23. Rządy Piotra Wielkiego. Reformy Piotrowe i ich znaczenie.
24. Ideologia Moskwa – III Rzym i jej ewolucja. Idea Świętej Rusi.
25. Okres przewrotów pałacowych.
26. Panowanie Katarzyny II i Pawła I.
27. Dzieje Rosji w pierwszej połowie XIX wieku.
28. Dzieje Rosji w drugiej połowie XIX wieku.
29. Rządy Mikołaja II. Rewolucje w roku 1917.
30. Dzieje ZSRR. Rozpad Związku Radzieckiego i powstanie Federacji Rosyjskiej.

Wykaz literatury podstawowej

Andrusiewicz A., *Cywilizacja rosyjska*, t. I, Warszawa 2004; II, W. 2005, t. III, Warszawa 2009.
Bazyłow L., *Historia nowożytnej kultury rosyjskiej*, Warszawa 1986.
Bazyłow L., *Historia Rosji*, Wrocław 1985.
Cieślak K., Smaga J., *Kultura rosyjska na przełomie XIX i XX wieku*, Katowice 1990.
Goerd W., *Historia filozofii rosyjskiej*, Kraków 2012.
Gołąbek B., *Lew Gumilow i Aleksander Dugin. O dwóch obliczach eurazjatyizmu w Rosji po 1991 roku*, Kraków 2012.
Heller M., *Historia Imperium Rosyjskiego*, Warszawa 2009.
de Lazari A., (red.), *Idee w Rosji. Leksykon polsko-rosyjsko-angielski*, Warszawa, t. I 1999; t. II 1999, t. III 2000, t. IV 2001, t. V 2003.
Łoski M., *Historia filozofii rosyjskiej*, Kęty 2000.
Małek E., Wawrzyńczyk J., *Słownik kultury rosyjskiej*, Warszawa 2000.
Przebinda G., *Od Czaadajewa do Bierdiajewa. Spór o Boga i człowieka w myśli rosyjskiej (1832-1922)*, Kraków 1998.
Przybył E., *Prawosławie*, Kraków 2000.
Sienkiewicz W., (red.), *Rosja. Leksykon PWN*, Warszawa 2001.

Smaga J., *Rosja w 20 stuleciu*, Kraków 2001.
 Suchanek L., (red.), *Rosjoznawstwo*, Kraków 2004.
 Szporluk R., *Imperium, komunizm i narody*, Kraków 2003.
 Walicki A., *Rosja, katolicyzm i sprawa polska*, Warszawa 2003.

Bielousowa W., Markunas A., *W mirie kulturologicznych pojęć, idei, naprawień*, Poznań 2004.
 Wjunow J., A., Danecka I., Starodubcew W., *Rossija: strana i liudi. Chrestomatija dla Poliakow, izuczajuszczich russkij jazyk, istoriju i kulturu Rossii*, Opole 2004.

Źródła internetowe

Wykaz literatury uzupełniającej

Bierdiajew M., *Rosyjska idea*, Warszawa 1987.
 Chojnicka K., *Narodziny rosyjskiej doktryny państwowej*, Kraków 2001.
 Clement Olivier, *Rzym inaczej. Prawosławny wobec papieża*, Warszawa 1999.
 de Lazari A., Riabow O., Żakowska M., *Europa i niedźwiedź*, Warszawa 2013.
 Łoski W., *Teologia mistyczna Kościoła wschodniego*, Kraków 2007.
 Przebinda G., Smaga J., *Kto jest kim w Rosji po 1917 roku*, Kraków 2000.
 Serczyk W. A., *Kultura rosyjska XVIII wieku*, Wrocław 1984.
 Żyłko B., (wybór i przekład), *Semiotyka dziejów Rosji*, Łódź 1993.

Kałasnikowa N., *Narodnyj kostium*, Moskwa 2002.
 Kondakow I., *Kulturologia. Istorija kultury Rossii*, Moskwa 2003.
 Ławrientiewa L., Smirnow J. S., *kultura russkogo naroda. Obyczai. Obriady Zaniatija. Folklor, Sankt-Pietierburg* 2004.
 Łotman J., *Biesiady o russkoj kulturie Byt i tradicii russkogo dworianstwa (XVIII-naczało XIXwieka)*, Sankt- Pietierburg 2002.
 Siniawskij A., *Osnovy sowietskoj cywilizacji*, Moskwa 2001.
 Siniawskij A., *Iwan-Durak, Oczerk narodnoj wiery*, Moskwa 2001.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	60
		-
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat	20
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		150
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6